

Syrjimättömyyden varmentamisen toimenpideohjelma

Pori Energia Sähköverkot Oy

1 Yleistä

Sähkömarkkinalain (588/2013) mukaan sähköverkonhaltijan tulee toimia muita osapuolia kohtaan syrjimättömästi ja tasapuolisesti. Sähkömarkkinalain tavoitteena on varmistaa edellytykset hyvän sähkön toimitusvarmuuden, kilpailukykyisen sähkön hinnan ja kohtuullisten palveluperiaatteiden turvaamiseksi loppukäyttäjille. Verkonhaltijan on tarjottava sähköverkkonsa palveluita sähkömarkkinoiden osapuolille syrjimättömästi ja tasapuolisesti. Porin kaupungin alueella alueen itäisiä osia lukuun ottamatta sähköverkonhaltijana toimii Pori Energia Sähköverkot Oy (jäljempänä PESV).

Verkonhaltijan tulee toiminnassaan ottaa huomioon sähkömarkkinalain velvoitteet. Em. lakia täydentävä Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus (KTMa 616/2013) määrittelee verkonhaltijan toiminnalliset eriyttämisvaatimukset. Verkonhaltijan tulee laatia toimenpideohjelma, jolla varmistetaan, että se täyttää velvoitteensa kohdellen markkinaosapuolia syrjimättömästi.

Tämä asiakirja on toimenpideohjelma, jossa esitetään toimenpiteet sen varmistamiseksi, että PESV toteuttaa sähkömarkkinalaissa säädetyt velvoitteensa sähköverkon käyttäjien suhteen syrjimättömästi siten kuin työ- ja elinkeinoministeriön antamassa asetuksessa on tarkemmin säädetty.

Ohjelmassa määritellään toimenpiteet, joiden avulla PESV arvioi toimintansa syrjimättömyyttä sekä varmistaa henkilöstönsä ja käyttämiensä ulkopuolisten palveluntuottajien syrjimättömän toiminnan. Ohjelma päivitetään säännöllisin väliajoin.

Toimenpideohjelmassa käsitellään toiminnan syrjimättömyyttä seuraavien asiakokonaisuuksien osalta:

- toiminnallinen eriyttäminen
- asiakassuhteet
- tasevastuu ja taseselvitys
- tietojärjestelmien hallinta
- salassapitovelvollisuus
- täytäntöönpanoa koskeva kertomus

Toimenpideohjelman avulla verkonhaltija arvioi kattavasti toimintansa syrjimättömyyttä keskeisten verkonhaltijalle asetettujen vaatimusten ja velvoitteiden kannalta. Verkonhaltijan tulee luoda, toteuttaa ja dokumentoida toimenpideohjelma, ylläpitää sitä ja parantaa jatkuvasti sen vaikuttavuutta. Toimenpideohjelma toimitetaan Energiavirastolle.

Toimenpideohjelman täytäntöönpanosta laaditaan kalenterivuositain julkinen kertomus. Kertomuksessa kuvataan toimenpiteitä, joita PESV on toteuttanut, aloittanut tai tulee aloittamaan ohjelman toteuttamiseksi ja joilla toiminnan syrjimättömyyttä on vuoden aikana varmennettu ja parannettu.

Kertomus toimitetaan Energiavirastolle vuosittain toukokuun loppuun mennessä.

Toimenpideohjelma ja vuosittainen kertomus ovat julkisia ja ne julkaistaan yhtiön verkkosivuilla.

2 Toiminnallinen eriyttäminen

2.1 Erillinen oikeushenkilö

PESV on omana verkkotoimintaa harjoittavana osakeyhtiönään oikeudelliselta muodoltaan, organisaatioltaan ja päätöksenteoltaan erillinen oikeushenkilö. PESV on Pori Energia Oy:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö.

2.2 Tuotemerkki

PESV esiintyy viestinnässään omalla nimellään ja tuotemerkillään. Tuotemerkki eroaa sähkön tuotantoa ja sähkönmyyntiä harjoittavien yksiköiden tuotemerkistä sähkömarkkinalain vaatimusten mukaisesti.

2.3 PESV:n johdon työsuhde-edut ja riippumattomuus sähkön myynti- ja tuotantotoiminnasta

PESV:n johtoon kuuluvat henkilöt eivät toimi sähköntuotannosta tai sähkönmyynnistä vastaavan yrityksen toimitusjohtajana tai hallituksen jäsenenä.

PESV ei ole myöntänyt johdolle työsuhde-etua, joka perustuu sähköntuotanto- tai sähkönmyyntitoimintaa harjoittavien toimintojen tulokseen tai muuhun niiden toimintaa mittaavaan suureeseen.

2.4 Syrjimättömyyden varmentamista koskevan toimenpideohjelman laatiminen

Tämä asiakirja sisältää ohjelman toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että PESV toteuttaa toiminnallista eriyttämistä koskevat ja sähkömarkkinalain 4,6 ja 11 luvuissa säädetyt velvoitteet. PESV:n hallitus on hyväksynyt toimenpideohjelman päivityksen kokouksessaan 24.4.2024 otettavaksi käyttöön 1.5.2024 alkaen.

2.5 Vastuuhenkilön nimeäminen

PESV:n hallitus on nimennyt toimitusjohtaja Pertti Menosen vastaamaan syrjimättömyyden varmentamista koskevan toimenpideohjelman laadinnasta, toteuttamisesta ja sen noudattamisen seurannasta. Hän vastaa myös ohjelman toteutumisesta vuosittain laadittavasta kertomuksesta.

2.6 Toimenpideohjelman päivittäminen

PESV päivittää syrjimättömyyden varmentamista koskevaa toimenpideohjelmaa säännöllisin väliajoin. Toimenpideohjelma toimitetaan Energiavirastolle kuukauden kuluessa päivitetyn ohjelman vahvistamisesta. Päivitetty ohjelma julkaistaan.

3 Asiakassuhteet

3.1 Asiakassopimukset

Asiakassopimuksilla tarkoitetaan kaikkia niitä sopimuksia, jotka liittyvät verkonhaltijan laissa määriteltyyn luvanvaraiseen sähköverkkotoimintaan. Asiakkailla tarkoitetaan liittyjiä ja muita verkonhaltijan verkkopalveluiden loppukäyttäjiä, sähkön tuotantolaitoksia ja toisia verkonhaltijoita sekä muita sähkömarkkinoiden osapuolia, jotka tarvitsevat verkonhaltijalta luvanvaraiseen sähköverkkotoimintaan liittyviä palveluja.

PESV hankkii suuren osan asiakashallintaan liittyvästä ns. asiakaskohtaamistyöstä palveluostona Pori Energia Oy:ltä ja ulkopuoliselta palvelutoimittajalta. PESV huomioi toiminnassaan sekä palvelun tuottajien kanssa tekemissään palvelusopimuksissa syrjimättömyysvaatimukset suhteessa asiakkaisiin.

PESV varmistaa, että se ja sen käyttämät palveluntarjoajat noudattavat asiakaspalvelussaan ja asiakassopimuksissaan asiakasryhmittäin ja sopimustyypeittäin yhdenmukaista ja syrjimätöntä käytäntöä. PESV järjestää ja ohjeistaa asiakaspalvelunsa siten, ettei se syyllisty asiakaspalvelussaan asiakkaita tai muita sähkökaupan osapuolia syrjivään menettelyyn. Syrjimättömyys näiden tehtävien hoitamisessa on varmistettu palvelusopimuksissa, konsernin toimintajärjestelmään sisältyvällä ohjeistuksella ja niihin liittyvillä koulutuksilla. Toimivuutta valvotaan saadun asiakaspalautteen, säännöllisten yhteistyöpalaverien avulla, auditoinneilla sekä johdon katselmuksissa.

PESV varmistaa, että se noudattaa asiakassopimuksissaan asiakasryhmittäin ja sopimustyypeittäin yhdenmukaisia ja syrjimättömiä käytäntöjä muun muassa noudattamalla asiakassopimuksissaan asiakasryhmästä ja sopimustyyppistä riippumatta Energiategollisuus ry:n laatimia yleisiä sopimusehtoja, jotka on hyväksytty Energiavirastossa. Sähköverkkopalvelujen hinnoittelun kehittämisessä pyritään liiketaloudellisiin perusteisiin ja aiheuttamisperiaatteella tasapuoliseen kohteluun.

Sopimusta solmittaessa asiakkaat saavat kattavat ja riittävän yksityiskohtaiset tiedot sopimukseen liittyvistä asioista.

Sopimusten päättäminen, sopimusmuutokset ja uusien sopimusten aloittaminen on toteutettu alaa koskevien suositusten ja määräysten mukaisesti sähkömyyjästä tai muusta sähkökaupan osapuolesta riippumatta syrjimättömästi ja tasapuolisin ehdoin.

Verkonhaltijan vastuualueen mukaisen toimitusvelvollisen myyjän kanssa yhteisissä palveluprosesseissa varmistetaan, että tasapuolinen ja syrjimätön menettely varmistuu.

Toimintajärjestelmän asiakaspalvelua koskevilla ohjeilla pyritään varmistamaan, ettei PESV toteuta asiakaspalvelussaan asiakkaita tai muita sähkökaupan osapuolia syrjiviä menettelyjä.

3.2 Liittymis- ja verkkopalveluehdot

Sopimussuhteen sisältöä koskevat sopimusehdot kuuluvat olennaisena osana asiakassopimukseen. Verkkopalvelu- ja liittymisehtoina PESV käyttää Energiategollisuus Ry:n laatimia alan yleisiä liittymis- ja verkkopalveluehtoja ja ne on hyväksytty Energiaviraston päätöksillä ennen ehtojen käyttöön ottamista. Ehdot on julkaistu vaadittujen periaatteiden mukaisesti, eikä ehdoissa ole perusteettomia tai kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja tai rajauksia.

3.3 Mittaus ja mittaustietojen ilmoittaminen

PESV on järjestänyt kaikkien kulutusasteiden mittaroinnin ja mittareiden lukemisen omalla vastuualueellaan. PESV:n verkkoalueen sähköenergiamittarit ovat etäluettavia. Mittaroinnissa ja mittareiden lukemisessa on otettu huomioon sopimusehtojen mukaiset mittauksen oikeellisuutta koskevat kohdat. Mittaustiedot rekisteröidään

mittaustietokantaan ja toimitetaan sähkömarkkinoiden osapuolille ohjeiden mukaisesti taseselvityksen ja laskituksen perustaksi.

PESV:n sähköntoimituksen mittaus tapahtuu valtioneuvoston asetuksen sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta 217/2016 vaatimusten sekä alan suositusten mukaisesti. Mittaus- ja kulutustietojen osalta on huomioitu sähkömarkkinalain 75 e pykälässä mainitut kohdat loppukäyttäjän ja sähköntuottajan oikeudesta itseään koskevan tiedon hyödyntämiseen.

PESV:n tulee huolehtia mittausjärjestelmiensä ja mittaustietojen tiedonsiirron asianmukaisesta kyberturvallisuudesta. Mittausjärjestelmien ja mittaustietojen tiedonsiirron korkeatasoisen kyberturvallisuuden varmistamiseksi on otettava asianmukaisesti huomioon paras käytettävissä oleva tekniikka suhteutettuna järjestelmien hankinnasta ja käytöstä aiheutuviin kustannuksiin.

Mittauspalvelun järjestämisen yhteydessä PESV on ottanut huomioon verkon käyttäjien tehokkaan ja säästävällisen sähkönkäytön edistämisen ja sähkönkäytön ohjausmahdollisuuksien hyödyntämisen. Mittauspalvelu on hankittu ulkopuoliselta toimijalta ja palvelusopimuksin on varmistettu, että ulkopuoliset mittauspalveluntarjoajat noudattavat syrjimättömyyttä tehtävien hoitamisessa.

3.4 Laskutus

Verkkopalvelun laskutuksessa asiakkaalle esitetään erittely siitä, miten verkkopalvelun hinta muodostuu. Sähkönjakelun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen samana kautena. Kuluttajille lähetettävissä laskuissa ja kuluttajille suunnatussa laskutuksessa annetaan tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitojenratkaisumenettelyistä.

Laskun sisältö on toteutettu Energiaviraston määräyksen sähkön myyntiä ja jakelua koskevien laskujen erittelystä dnro 3128/000002/2023 (1.6.2024 alkaen voimassa olevassa Energiaviraston määräyksessä dnro 3780/000002/2023) mukaisesti.

Maksatuksessa noudatetaan vakiomaksuaikoja, jotka yksityisasiakkailla ja yritysasiakkailla ovat 14 päivää. Tarjotuissa vaihtoehdoissa ei ole perusteettomia eikä eri asiakasryhmiä syrjiviä ehtoja.

Palvelumaksut ovat julkisen hinnaston mukaiset. Tarvittaessa asiakkaalle kerrotaan veloituksesta ja maksun suuruudesta etukäteen.

Verkonhaltijan tulee huolehtia, että se laskuttaa asiakkaitaan heidän kanssaan sovitun mukaisesti. Se, mitä asiakkaan kanssa on sovittu laskutuksesta, kirjataan asiakaspalvelu- ja laskutusjärjestelmään, jolla varmistetaan laskituksen tapahtuminen sovitun mukaisesti.

3.5 Pistehinnoittelu

PESV on osaltaan järjestänyt edellytykset sille, että PESV:n verkkoon liittynyt asiakas voi sopia kaikista verkkopalveluista PESV:n kanssa. Asiakkaalla on mahdollisuus saada hinnaston mukaista verkkopalvelua PESV:n koko vastuualueella. PESV:n asiakkaalla on asianomaiset maksut suorittamalla oikeus käyttää liittymispisteestään käsin koko maan sähköverkkoa.

PESV:n siirtopalvelujen hinta ei riipu siitä, missä asiakas maantieteellisesti sijaitsee verkonhaltijan vastuualueella.

3.6 Myyjän vaihtaminen ja sopimuksen siirtäminen

PESV ei peri erillistä maksua sähkömyyjän vaihtamisen liittyvistä rekisteröinti-, taseselvitys-, mittalaitteen lukemisesta ja muista vastaavista suoritteista.

Sähkömyyjän vaihtumiseen liittyvät sopimusmuutokset ja tarvittava tiedonvaihto sähkömarkkinoiden osapuolten välillä toteutetaan syrjimättömästi, tasapuolisesti ja ilman aiheutonta viivytystä.

Myyjän vaihtamisen ja sopimuksen siirtämisen osalta PESV on ottanut huomioon myös sopimusehdoista johtuvat, eri osapuolia koskevat oikeudet ja velvoitteet.

Myyjän vaihtamisen ja sopimuksen siirtämisen osalta menettelyissä noudatetaan Energiategollisuus ry:n Sähkömarkkinoiden menettelytapaohjeet – suositusta.

3.7 Häviöenergian hankinta

Verkonhaltijan on hankittava sähköverkkonsa häviöenergia ja sähköverkkonsa käyttöä palveleva varavoima avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Tämä velvoite täyttyy esimerkiksi riittävän kattavalla järjestetyllä tarjouspyyntömenettelyllä tai tarjouskilpailulla taikka hankinnalla sähköpörssistä. Suunnatut ja alueelliset kilpailutukset täytyy sähkömarkkinalain mukaista avointa, syrjimätöntä ja markkinapohjaista menettelyä, vaikka tarjouspyyntö olisi lähetetty määrällisesti riittävän monelle palvelun tarjoajalle.

PESV hankkii sähköverkkonsa häviöenergian ja sähköverkkonsa käyttöä palvelevan varavoiman avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti säännöllisesti julkisesti kilpailuttaen ja julkisesti ilmoittaen hankintojen HILMA-kanavalla.

3.8 Varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palveluiden hankinta

Sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaehtojen on oltava puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä sekä yhteensopivia muiden verkonhaltijoiden vastaavien ehtojen kanssa. Ehdossa on varmistettava, että kaikilla vaatimukset täyttävillä verkon käyttäjillä ja sähkömarkkinoiden osapuolilla on mahdollisuus tarjota palveluitaan verkonhaltijoille. Ehtojen on lisäksi täytettävä kansallisten standardituotteiden asettamat vaatimukset, jos sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaa varten on määritelty sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 6 c §:ssä tarkoitettuja kansallisia standardituotteita. Ehdot on valmistettava

1.5.2024

Julkinen

koordinoitusti järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja muiden verkonhaltijoiden kanssa ja niiden valmistelussa on kuultava asiaankuuluvia verkon käyttäjiä ja sähkömarkkinoiden osapuolia.

Energiavirasto voi vahvistaa sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen hankintaa varten kansallisia standardituotteita ja niihin liittyviä teknisiä vaatimuksia, mikäli se arvioi kansallisten standardituotteiden edistävän sähköverkon varman, luotettavan ja tehokkaan käytön edellyttämien tuotteiden ja palvelujen markkinoiden kehittymistä. Kansalliset standardituotteet ja niihin liittyvät tekniset vaatimukset on määriteltävä avoimessa ja osallistavassa prosessissa yhteistyössä verkonhaltijoiden sekä asiaankuuluvien sähkömarkkinoiden osapuolten ja verkon käyttäjien kanssa.

PESV:n on verkonhaltijana hankittava sähköverkkoaan varten tarvittavat taajuuteen vaikuttamattomat lisäpalvelut kiinteitä verkkokomponentteja lukuun ottamatta avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Energiavirasto voi hakemuksesta myöntää verkonhaltijalle määräajaksi poikkeuksen hankintavelvollisuudesta, jos taajuuteen vaikuttamattomien lisäpalvelujen markkinapohjainen hankinta ei ole verkonhaltijalle taloudellisesti tehokasta. Poikkeus voidaan myöntää verkonhaltijalle 5 vuodeksi kerrallaan. Mahdollista poikkeusta tulee hakea 30.4.2024 mennessä.

3.9 Joustopalveluiden käyttö jakeluverkossa

PESV:n on jakeluverkonhaltijana mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä joustopalveluja jakeluverkkonsa käytön ja kehittämisen tehostamiseksi sekä siirtoarajoitusten hallitsemiseksi vastuualueellaan tai vastuualueensa rajojen yli tapahtuvissa siirroissa. Jakeluverkonhaltijan on hankittava joustopalvelut avointen, syrjimättömien ja markkinapohjaisten menettelyjen mukaisesti. Joustopalvelujen hankintaehdojen on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä joustopalvelujen tuottajille eikä niissä saa olla perusteettomia tai kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Joustopalvelujen hankintaehdojen on edistettävä energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista ja kustannustehokkuutta. Ehdot on julkaistava.

Jakeluverkonhaltijan tulee julkaista riittävät tiedot jouston tarpeesta sekä hankitusta ja aktivoitusta joustokapasiteetin määrästä.

Energiavirasto voi hakemuksesta myöntää jakeluverkonhaltijalle poikkeuksen sähkömarkkinalain 52 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta hankintavelvollisuudesta, mikäli joustopalvelujen markkinapohjainen hankinta ei ole taloudellisesti tehokasta, tai jos se johtaisi vakaviin markkinoiden vääristymiin tai lisäisi siirtoarajoituksia. Mahdollista poikkeusta tulee hakea 30.4.2024 mennessä.

3.10 Jakeluverkonhaltijan velvollisuus ohjata verkon käyttäjien varautumista ja tiedottaminen verkon käyttäjille häiriötilanteissa

PESV on ohjeistanut tasapuolisesti ja syrjimättömästi jakeluverkkonsa käyttäjiä varautumisesta sähkönjakelun häiriöihin. Käyttäjille tarjotaan laadultaan ja määrältään tasapuolisesti tietoa varautumisesta. Käyttäjälle, jonka sähkönkäyttö edellyttää parempaa sähkön saannin varmistamista kuin verkonosassa tavanomaisesti sovelletaan, annetaan yksilöllisiä varautumisohjeita. Sähkönjakelun keskeytyessä

jakeluverkossa merkittävässä laajuudessa, PESV tiedottaa siitä viipymättä jakeluverkkonsa käyttäjille. Tiedottaminen on hoidettu jakeluverkon käyttäjien suhteen tasapuolisesti.

4 Tasevastuu ja taseselvitys

4.1 Mittaustiedot

Verkonhaltijan on järjestettävä sähköverkossaan taseselvityksen ja laskutuksen perustana oleva sähköntoimitusten mittausta sekä mittaustietojen rekisteröinti ja ilmoittaminen sähkömarkkinoiden osapuolille.

Kaikki PESV:n käyttöpaikat ovat tuntimittauksessa mittausasetuksen mukaisesti.

Sähkökäyttöpaikan tuntimittauslaitteisto ja varttimittauslaitteisto on luettava vähintään kerran vuorokaudessa. Vuoden 2026 alusta verkkonhaltijan tietojärjestelmien on toteutettava verkkonhaltijan välittämä tai antama kuormanohjaustoiminto kuuden tunnin sisällä siitä, kun ohjaukaskäsky on annettu (VNa 767/2021 6 luku 6 §).

PESV toimittaa mittaustiedot datahubiin ja ylläpitää omalta osaltaan taseselvitykseen tarvittavia tietoja datahubissa.

Mittauslaitteisto on luettava avoimen sähköntoimittajan vaihtuessa sähkökäyttöpaikalla.

PESV:llä on oikeus arvioida sähkökäyttöpaikan sähkönkulutus aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen, jos:

- 1) sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaantumisen vuoksi;
- 2) mittaustiedot eivät ole saatavilla etäluettavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi;
- 3) mittauslaitteiston luenta kuuluu loppukäyttäjän vastuulle, eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta;
- 4) mittauslaitteisto on sijoitettu paikkaan, johon verkkonhaltijalla ei ole pääsyä, eikä loppukäyttäjä ole toimittanut verkkonhaltijan asettamassa kohtuullisessa määräajassa lukemaa verkkonhaltijan sitä häneltä tiedusteltua.

Lisäksi PESV:llä on oikeus arvioida sähkökäyttöpaikan aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen tavanomaisen mittarin lukema avoimen sähköntoimittajan vaihtuessa sähkökäyttöpaikalla, jos asiakas ei ole toimittanut verkkonhaltijan asettamassa kohtuullisessa määräajassa lukemaa verkkonhaltijan sitä häneltä tiedusteltua tai jos mittauslaitteisto on sijoitettu sellaiseen paikkaan, johon asiakkaalla ei ole pääsyä. Arvion perusteena voidaan käyttää myös avoimen sähköntoimittajan vaihtumisen jälkeen tapahtunutta mittauslaitteiston luenta, jonka jakeluverkonhaltija on suorittanut ennen kuin asiakas on saanut loppulaskun aikaisemmalta avoimelta sähköntoimittajalta.

PESV on julkaissut selvityksen menetelmästä, jota se soveltaa sähkökäyttöpaikan sähkönkulutuksen arvioinnissa.

1.5.2024

Julkinen

Verkonhaltija voi sopia sähkönkäyttäjän ja -toimittajan kanssa mittauslaitteistojen luennasta valtioneuvoston sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta koskevassa asetuksessa säädettyä täydentävästi.

Energiaviraston on ohjeistanut verkonhaltijoille 16.6.2023 lähettämässään valvontakirjeessä (dnro 1943/040002/2023) tarkemmin sähköntoimitusten mittauksia koskevasta lainsäädännön tulkinnasta.

4.2 Taseselvitys

PESV on järjestänyt sähköverkossa taseselvityksen ja laskutuksen perustana olevan sähköntoimitusten mittaukset, mittaustietojen rekisteröinnin ja ilmoittamisen sähkömarkkinoiden osapuolille. PESV tarjoaa taseselvityspalveluja tasapuolisina ja syrjimättömin ehdoin sähkömarkkinoiden osapuolille. Taseselvityspalvelujen tarjonnassa ei ole perusteettomia ja sähkökaupan kilpailua rajoittavia ehtoja.

PESV vastaa taseselvitystietojen laskemiseksi tarvittavien tietojen ilmoittamisesta datahubiin sovittujen sääntöjen ja aikarajojen mukaisesti. Taseselvitys perustuu tunti- tai varttimittaukseen.

Datahubin vastuulla on suorittaa taseselvityksen laskennat sekä välittää nämä eSetille pohjoismaisen taseselvitysmallin (NBS) sääntöjä noudattaen.

4.3 Ilmoitusvelvollisuus

Verkonhaltijan on huolehdittava vastuulleen kuuluvien sähkökaupan, tasevastuun täyttämisen sekä taseselvityksen edellyttämien ilmoitusten tekemisestä. Kukin ilmoitus on tehtävä sille asetetussa määräajassa sekä sille säädettyä ilmoitusmenettelyä noudattaen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä. Ministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ilmoitusmenettelystä.

PESV:n, joka harjoittaa sähköverkkotoimintaa jakeluverkossa, on käytettävä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmät ja tiedonsiirtoon käyttämät järjestelmät toimivat yhteensopivasti sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tietojärjestelmien kanssa. PESV:n on huolehdittava vastuulleen kuuluvan, sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle toimittamansa tiedon virheettömyydestä sekä toimittamansa virheellisen tiedon korjaamisesta viipymättä.

PESV:n on ilmoitettava sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle taseselvitystä varten jakeluverkonhaltijan tuntimittauksen ja varttimittauksen piirissä olevat sekä tyyppikuormituskäyrämenettelyn mukaisesti lasketut sähköntoimitukset mittausalueellaan sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti. Jakeluverkonhaltija on voinut ilmoittaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle taseselvitystä varten 15 minuutin mittauksia 1 päivästä tammikuuta 2023 alkaen.

Jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava valtioneuvoston asetuksen 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetut tiedot mittausalueensa osalta sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen sähkökaupassa ja sähköntoimitusten

selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdesta 3 luvun 11 §:ssä määriteltyjen aikataulujen mukaisesti:

- 1) alustavat tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana päivänä kello 24 mennessä,
- 2) lopulliset tiedot toimituksista toimituspäivää seuraavana 11 päivänä kello 24 mennessä.

Tiedonvaihdossa noudatetaan Suomen aikavyöhykkeellä noudatettavaa aikaa sekä pohjoismaisen taseselvitysalueen yhdistettyä kalenteria.

5 Tietojärjestelmien hallinta

5.1 Tietojen käsittely ja suojaaminen

PESV:n asiakas- ja mittaustietoja sisältävät tietojärjestelmät, kuten asiakastieto-, mittaustieto- ja verkkotietojärjestelmät mahdollistavat tietojen käsittelyn asianmukaisesti.

PESV:n asiakastieto-, mittaustieto- ja verkkotietojärjestelmillä on tietoturva- ja toipumissuunnitelmat, jottei tietojärjestelmiin sisältyvä tieto katoa, muutu tai tuhoudu. Asiakkaiden henkilötietojen suojaamisessa on otettu huomioon mm. tietosuojalain (1050/2018) vaatimukset. Toiminnassa noudatetaan tietosuojasetuksen (GDPR) vaatimuksia.

Verkonhaltijan tulee myös varmistaa, ettei verkkonhaltijan liiketoimintaan ja asiakassuhteisiin liittyvä salassa pidettävä tieto siirry oikeudettomasti kolmannelle osapuolelle. PESV:n liiketoimintaan ja asiakassuhteisiin liittyvän salassa pidettävän tiedon siirtymistä oikeudettomasti kolmannelle osapuolelle on torjuttu sopimuksilla, ohjeistuksella, koulutuksella ja seurannalla.

Verkonhaltijan tulee riittävällä tavalla varmistaa, että asiakas- ja mittaustietoja sisältävien tietojärjestelmien käyttöön ja hallintaan oikeutetut henkilöt ovat perehtyneitä järjestelmien käyttöön sekä salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuutta koskeviin säädöksiin ja määräyksiin sekä mahdollisiin yhtiön sisäisiin ohjeisiin. PESV:n asiakas- ja mittaustietoja sisältävien tietojärjestelmien käyttöön ja hallintaan oikeutetut henkilöt ovat perehdytettyjä järjestelmien käyttöön sekä salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuutta koskeviin säädöksiin ja määräyksiin sekä yhtiön sisäisiin ohjeisiin.

5.2 Sähkökauppoihin liittyvä tiedonvaihto

PESV on järjestänyt sähkökauppoihin liittyvän tiedonvaihdon siten, kuin työ- ja elinkeinoministeriön asetus sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdesta edellyttää. Tiedonvaihdossa on lisäksi huomioitu sähkömarkkinalain 11 a luvun mukaiset säännökset sähkökaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon hallinnasta.

Täydentävinä ohjeina noudatetaan toimialajärjestön antamia suosituksia liittyen sähkökauppojen selvittämiseen ja siihen liittyvään tietojenvaihtoon

6 Salassapitovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Verkonhaltija on velvollinen pitämään salassa sähkömarkkinalaissa, sähkökauppa-asetuksessa tai energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa asiakkaansa tai muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden, jollei tiedon ilmaiseminen toiselle perustu sähkömarkkinalaissa tai mainituissa asetuksissa säädettyyn oikeuteen tai se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Verkonhaltijan tulee myös ottaa huomioon asiakkaiden henkilön tietosuojaa koskevat yleiset säädökset, kuten tietosuojalaki (1050/2018) ja laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014), sekä kiinnittää huomiota asiakassuhteiden osalta yritysasiakkaiden liikesalaisuuksien suojaamiseen.

Asiakkaiden henkilön tietosuojaa koskevat yleiset säädökset, kuten tietosuojalaki (1050/2018) ja laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014), on otettu huomioon samoin kuin yritysasiakkaiden liikesalaisuuksien suojaaminen

Salassapitovelvollisuudesta, hyväksikäyttökiellosta ja sähkökaupan edellyttämästä tietojen luovuttamisoikeudesta säätäminen on tarpeen, koska sähköverkoissa ja integroidussa sähköjärjestelmässä toimivien sähkömarkkinoiden toiminta edellyttää sähkökauppojen selvitystä sekä muiden osapuolten toiminnan huomioon ottamista siten, että nämä saisivat muilta osapuolilta käyttöönsä omaan liiketoimintaansa vaikuttavia tietoja. Salassa pidettäviin tietoihin lukeutuvat esimerkiksi kunkin osapuolen sähkötaseeseen sekä taseselvitykseen liittyvien tehtävien täyttämiseen vaikuttavat sähkön toimitus- ja mittatiedot.

Verkonhaltija on velvollinen pitämään salassa sähkömarkkinalaissa tai sähkökauppa-asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa tiedon, joka koskee maanpuolustuksen, poikkeusoloihin varautumisen ja väestönsuojelun sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyiden kannalta arkaluontoisia tietoja. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle. Salassapitovelvollisuus koskee myös sähköalan yrityksen toimielimen jäsentä ja varajäsentä ja sen palveluksessa tai toimeksiannosta työskentelevää henkilöä, joka on laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan saanut tietää salassa pidettävän seikan. Verkonhaltijalla on kuitenkin velvollisuus antaa sähkömarkkinalain 76 § 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaisille, jolla on lain mukaan oikeus niitä saada.

.

Henkilö, jolla on hallussaan salassa pidettävää tietoa, ei saa paljastaa, ilmaista sivulliselle eikä käyttää tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai vahingoksi.

Tasevastuuseen ja taseselvitykseen liittyviä tehtäviä hoidettaessa saatujen ja laadittujen asiakirjojen sekä niihin sisältyvien tietojen samoin kuin näitä tehtäviä hoidettaessa saatujen tietojen osalta noudatetaan vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa.

Pori Energia konsernin toimintajärjestelmään sisältyvässä ohjeistuksessa on kerrottu, että henkilö, jolla on hallussaan salassa pidettävää tietoa, ei saa paljastaa, ilmaista sivulliselle eikä käyttää tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai vahingoksi.

Salassapitovelvollisuus on ohjeistettu PESV:n työntekijöille ja muiden verkonhaltijan valtuuttamien toimijoiden palveluksessa oleville henkilöille, joiden tehtäviin kuuluu asiakaspalvelu, tasevastuu ja – selvitys, mittaus, mittarinluku, mittautustietojen ilmoittamien ja rekisteröinti, tiedonvaihto sekä kuormituskäyrämenettely.

Tietojen salassapitoon liittyvien velvollisuuksien noudattamisesta on henkilöstölle annettu sisäistä koulutusta. Täydentävinä ohjeina noudatetaan toimialajärjestön antamia suosituksia liittyen luottamuksellisuusvaatimuksiin sähkömarkkinoilla.

7 Toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva kertomus

7.1 Kertomuksen sisältö

Julkinen kertomus perustuu toimenpideohjelman vuotuisen tarkistukseen. Julkisessa kertomuksessa kuvaan toimenpiteet, joilla toiminnan syrjimättömyyttä on vuoden aikana varmennettu ja parannettu sekä toimenpiteitä, joihin PESV on sitoutunut syrjimättömyyden varmentamiseksi ja parantamiseksi. Toimenpiteet liittyvät:

- a) toiminnalliseen eriyttämiseen,
- b) asiakassuhteisiin,
- c) tasevastuuseen ja taseselvitykseen,
- d) tietojärjestelmien hallintaan sekä
- e) salassapitovelvollisuuteen.

Julkinen raportti ei sisällä liikesalaisuuksia tai muuten salassa pidettäviä tietoja.

Kertomuksessa kuvataan toimenpiteitä, joita PESV on toteuttanut syrjimättömyyden varmentamiseksi sekä toimenpiteitä, jotka PESV on vuoden aikana havainnut sekä joihin tämä päättänyt ryhtyä ohjelman toteuttamiseksi. Julkisessa kertomuksessa kuvataan toiminnan syrjimättömyyden varmentamiseksi ja parantamiseksi suoritettuja toimenpiteitä sekä vuoden aikana havaittuja kehityskohteita kaikkien edellä mainittujen asiakokonaisuuksien (a – e) osalta.

Mikäli jonkin asiakokonaisuuden syrjimättömyyden varmentamiseksi ja parantamiseksi ei ole tehty kuluneen vuoden aikana toimenpiteitä, tästä esitetään asianmukainen tieto kertomuksella. Tämä koskee myös vuoden aikana havaittuja kehityskohteita, joihin PESV on päättänyt ryhtyä syrjimättömyytensä parantamiseksi.

7.2 Kertomuksen vahvistaminen

PESV:n toimitusjohtaja vahvistaa raportin päivämällä ja allekirjoituksella. Tämä menettely on omiaan sitouttamaan PESV:n johtoa toimenpideohjelman täytäntöönpanoon.

7.3 Kertomuksen julkaiseminen

Toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva kertomus on julkinen. PESV julkaisee kertomuksen siten, että se on sidosryhmien saatavilla. PESV voi julkaista kertomuksen halutessaan myös osana jotain muuta sidosryhmille suunnattua raporttia.

Toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen julkisuus mahdollistaa sen, että asiakkaat ja muut markkinaosapuolet voivat arvioida PESV:n syrjimättömyyden varmentamiseksi tekemiä toimenpiteitä.

Syrjimättömyyden varmentamisohjelman kertomus julkaistaan yhtiön verkkosivuilla.

7.4 Kertomuksen toimittaminen Energiavirastolle

Syrjimättömyyden varmentamisohjelman julkinen kertomus toimitetaan Energiavirastolle vuosittain toukokuun loppuun mennessä.

PORI ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY

Pertti Menonen

toimitusjohtaja